

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

Groote Natuurhistorische Tentoonstelling op geographischen grondslag te Amsterdam, April 1934. De Afdeling Amsterdam van de Nederlandsche Natuurhistorische Vereeniging zal van 21 t/m 29 April des volgenden jaars (1934) een *Groote Natuurhistorische Tentoonstelling op geographischen grondslag* houden in de groote Concertzaal met Veranda van het Koninklijk Zoölogisch Genootschap „Natura Artis Magistra” te Amsterdam.

Op deze tentoonstelling zullen Nederlandsche wilde planten en bloemen, maar ook exotische gewassen uit verschillende streken en werelddeelen geographisch in landschappelijke groepeerings worden opgesteld, waarbij de biologische bijzonderheden van groei, bloei, aanpassing, beschutting en verdediging naar voren zullen worden gebracht. Zoo ligt het in de bedoeling groepen der Nederlandsche bosch-, moeras-, weide-, duin- en heideflora, met hare fauna te demonstreeren, alsmede natuurgroepen van bloeiende alpenplanten der Midden-Europesche en Aziatische hooggebergten. Voorts zullen groepen van Zuid-Europesche-, Chineesche- en Japansche flora's in tuinvorm opgesteld worden, benevens plantengemeenschappen uit de markante succulentenflora's van Zuid-Amerika en Mexico, en zulke van het Zuid-Afrikaansche woestijngebied. Daarenboven zullen er felkleurige bolgewassen van Midden- en Klein-Azië in natuurmatige opstelling te bewonderen zijn, en daarnevens ook cultuurvormen door doelbewuste kruisbestuivingen verkregen.

De landschapgroepen zullen hier en daar door enkele markante diersoorten, aan de onderscheidene gebieden eigen (vogels, zoogdieren, reptielen, in opgezetten vorm, nesten eieren e.d.) worden geaccentueerd.

Het doel der tentoonstelling is, levende natuur in hare algemeene en bijzondere gedragingen en uitingen op leerzame en suggestieve wijze onder het oog van het publiek te brengen; zij zal voor natuurvrienden en studeerenden, voor tuinbezitters, plantenliefhebbers en kweekers belangrijk en boeiend zijn.

Een aantal der eerste Nederlandsche tuinbouwfirmas hebben zich met eenige liefhebbers en plantkundigen bereid verklaard elk voor zich een grooter of kleiner deel van de tentoonstelling te verzorgen, o.a. de firma's C. G. van Tubergen Jr. te Haarlem, Koninkl. Kweekkerij „Moerheim”, Dedemsvaart; W. Keessen Jr. en Zonen; „Terra Nova”, Aalsmeer; C. Thim, Amsterdam; Dr. W. E. de Mol en A. H. Nieuwenhuizen, Amsterdam-Lisse; E. J. Labarre, Hilversum; Ned. Vereen. van Vetplantenverzamelaars „Succulenta”, kring Amsterdam, terwijl ook belangrijke inzendingen van botanische en andere instellingen zijn toegezegd. Met andere inzenders wordt nog overleg gepleegd.

Het bestuur der Afdeling heeft zich de gewaardeerde medewerking van de Directie van „Artis” kunnen verzekeren, waardoor de tentoonstelling tegen matigen prijs voor het publiek te bezichtigen zal zijn, ook des avonds! Voor bezoekers der tentoonstelling zullen op den dag ook de verzamelingen van „Artis” te bezichtigen zijn!

Als Technisch samensteller der tentoonstelling zal optreden de heer C. Thim, Van Baerlestraat 56, alhier, terwijl het correspondentie-adres der tentoonstelling is Mejjuffrouw G. van Es, Corn. van der Lindenstraat 31, Amsterdam-Z.

De uitroeiing van den Das. Een krantenbericht doet ons weten, dat een jachttopziener te Bakkeveen een groote moerdas heeft gevangen, welke een gewicht had van bijna 50 pond en bijna 90 cm. lang was. Onze lezers weten, dat deze uitroeiing van een onzer merkwaardigste in het wild levende zoogdiersoorten geschiedt onder sanctie van de jachtwet, die de das brandmerkt als schadelijk gedierte. Wij zouden graag meer willen weten omtrent den aard en omvang van die schade. Daarvoor is allereerst noodig, dat wij weten waar en hoe veel dassenfamilies nog in ons land leven. Wie helpt ons aan gegevens?

JAC. P. TH.

Zuiderzeekrab. 27 Juli zag ik een levende Zuiderzeekrab in de Zuiderzee onder Harderwijk. Het water daar ter plaatse heeft geen merkbaar zoute smaak.

Lepelaarmaag. Tijdens het N.J.N.-kamp op Texel vonden we op de schorre van de Eendracht een doode lepelaar, volwassen ♀. Bij het opensnijden bleek zijn maag tot onze groote verbazing propvol te zitten met een zware brei van garnalendeeltjes. Tusschen die brei vonden we een 70 weinig beschadigde garnalen en één Brakwaterhorentje (Hydrobia). Dr. Verwey was zoo vriendelijk de garnalen te determineeren. Het bleken allemaal jonge exemplaren van de gewone garnaal (Crangon vulgaris) te zijn. Nog grooter was onze verbazing, toen we in de keel van de lepelaar een dubbelgevouwen jonge paling vonden, die vrij stevig vastgeklemd zat in het keelgat, waardoor het dier hoogstwaarschijnlijk gestikt is.

L. TINBERGEN.

Vlindertrek. In „Vragen en Korte Mededeelingen” van de vorige aflevering van D. L. N. komt een kort stukje van Uw hand voor, getiteld „De Trek van Vlinders”.

Het is naar aanleiding hiervan, dat ik misschien het volgende zal mogen opmerken.

U stelt in bovengenoemd stukje in de derde regel van onderen, de vraag: „Maar hoe oud zouden de Monarchen dan wel worden?” Het schijnt mij echter toe, dat er geen groote ouderdom der Monarchen noodig is, immers C. B. Williams zegt in zijn boek „The Migrations of Butterflies” op pagina 154 de woorden van Comstock aanhalend:

„The mother butterfly follows the spring northward as it advances as far as she finds milkweed sprouting. Then she deposits her eggs, from which hatch individuals that carry on the journey and in their turn lay eggs as far north as possible. Thus generation after generation pushes on until late in the season we hear of them as far north as Hudson-Bay.”

Hieruit mag dus de conclusie, zij het natuurlijk met eenig voorbehoud, getrokken worden, dat de individuen, die bij aanvang van het slechte jaargetijde de groote tocht zuidwaarts gaan ondernemen, de kleinkinderen zijn van hen, die het jaar van te voren die zelfde groote tocht gingen ondernemen. Een ouderdom van minder dan een jaar zou dus voldoende zijn. We zouden hier dus te doen hebben met een trek, die in principe wel op die der vogels lijkt, maar die aan den anderen kant door de veel kortere levensduur der vlinders ook wel weer heel verschillend daarmee is.

Rijswijk.

G. J. BROEKHUIJSEN.

De vraag is nu maar, hoeveel generaties er plaats vinden tusschen het overwinteringsoord en de Hudsonsbaai en hoever het verbreidingsgebied van de Asclepiadeeën zich uitstrekt. Wel aardig om eens na te gaan.

T.

De Bonte Bijenwolf. Naar aanleiding van de publicatie over de bijenwolf (*Philanthus apivorus*) van de hand van den heer Henri Meijer in de Telegraaf van 20 October Avondblad jl. kan ik mededeelen dat ik bovengenoemde bijenwolf aan de Buurserbeek heb gezien en geheel overeenstemmend met de publicatie van den heer Meijer, behalve met dit verschil, dat ik den roover 22 October een slachtoffer heb zien maken waarmee hij zijn schuilplaats inging. Volgens den heer Meijer kwam de bijenwolf sporadisch in ons land voor, maar naar het schijnt heeft ze Twente ook al tot arbeidsveld gekozen.

Met bovengenoemde vondst ben ik bij Dr. Hart de Ruyter geweest en deze heeft mij verzocht het U mede te deelen.

Enschede, 24 October '33.

FERD. BOERSMA.

Omgedraaide foto. Mag ik er even opmerkzaam op maken, dat afb. no. 3 in mijn artikel over paddenstoelen in het vorige nummer op haar kop is geplaatst?

Gorinchem.

Dr. J. C. VAN DER STEEN.

De Bonte Bijenwolf. Deze graafwesp kwam dit jaar ook in grooten getale voor op de Campinasche heide tusschen Oisterwijk en Bokstel.

In het Natuurhistorisch Maandblad van het Genootschap in Limburg komen zeer belangrijke mededeelingen over den Bijenwolf voor van den heer J. H. H. de Haan te Weert. De wesp kwam volgens hem in grooten getale voor in de Tungelroysche wallen bij Weert, bij Maarheeze en bij Budel. Kleine kolonies vond hij nog bij Meyel, Nederweert, Kelpen en Weert. Sommige van deze kolonies lagen in loodrechte wanden en wanneer daar de wesp het nest verliet kon hij den ingang niet afsluiten, zoodat spinnen b.v. ongehinderd konden binnenloopen. Ziehier nog een zeer belangrijke waarneming:

„Als achtergelaten, pas verdoofde en derhalve nog levende bijen (het bleek dat de bijen 6 uur nadat ze gestoken waren, nog den larsus der middelste pooten bewogen) aan andere bijenwollen bij hun nest aangeboden werden, werden deze na een korte betasting met de sprietten spontaan aanvaard en naar binnen getransporteerd. Daarentegen werden bijen, waarvan ik absoluut zeker was, dat zij reeds eenigen tijd dood waren, als ik ze in een gang bracht, weer even spoedig naar buiten gebracht.”

De heer De Haan zegt ook, dat men bijenwollen in een kunstnest kan houden en dat men ze daar kan zien graven en werken en bijenvangen. Dat zou den heer Mol mooi te pas kunnen komen voor het maken van een wetenschappelijke film.

JAC. P. TH.

g met de sprietten spontaan
ijen, waarvan ik absoluut
bracht, weer even spoedig

st kan houden en dat men
r Mol mooi te pas kunnen
zoo gemakkelijk te kennen
delijk gescheiden van de

bij hun nest aangeboden werden, werden deze na een korte betastin
aanvaard en naar binnen getransporteerd. Daarentegen werden
zeker was, dat zij reeds eenigen tijd dood waren, als ik ze in een gan
naar buiten gebracht.”

De heer De Haan zegt ook, dat men bijenwollen in een kunstn
ze daar kan zien graven en werken en bijenvangen. Dat zou den he
komen voor het maken van een wetenschappelijke film, zoo op we
deijk uitkomen. Let ook eens op de keepen, die bij het opvliegen
zijn aan hun witte stuit. Komen die keepen voor in troepen, d
vinken? Dikwijls wel.